

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

2 december 2005

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2006**

BELEIDSBRIEF

**Landbouw, Visserij, Platteland
Beleidsprioriteiten 2005-2006**

VERSLAG

**namens de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door de heren Karlos Callens en Jef Tavernier
aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij
en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Frans Wymeersch;
de heer Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts;
de heren Karlos Callens, Jul Van Aperen;
de heren Jacky Maes, Bart Martens.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;
de heer Mark Demesmaeker.

Zie:

15 (2005-2006)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4-A: Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
- Nr. 4-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 4-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
- Nr. 4-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Nr. 4-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie

12-A (2004-2005)

- Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2005-2006)

- Nr. 1-A en B: Toelichtingen bij de begroting

16 (2005-2006)

- Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

Zie ook:

536 (2005-2006)

- Nr. 1: Beleidsbrief
- Nrs. 2 en 3: Moties van aanbeveling

INHOUD

	Blz.
I. Begroting Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid	4
1. Toelichting door de minister-president.....	4
1.1. Programma 54.1 Landbouw, Tuinbouw en Plattelandsbeleid	4
1.2. Programma 54.8 Dotatie aan Wetenschappelijke instellingen CLO en CLE.....	5
1.3. Programma 54.9 Beheer en Kwaliteit van de Landbouwproductie en Voorlichting	5
1.4. MINA-Fonds.....	6
2. Bespreking en indicatieve stemming.....	6
II. Beleidsbrief Landbouw, Visserij, Platteland.....	7
1. Toelichting door de minister-president.....	7
1.1. Dialoog met jonge landbouwers.....	7
1.2. Ankerpunt voor begeleiding van land- en tuinbouwers	7
1.3. MTR.....	7
1.4. Plattelandsbeleid	7
1.5. Visserij	8
2. Bespreking	8
2.1. Algemene standpunten	8
2.2. Dialoog met jonge landbouwers	10
2.3. Ankerpunt voor begeleiding van land- en tuinbouwers	11
2.4. Plattelandsbeleid	11
2.5. Biobrandstoffen	12
2.6. Administratieve vereenvoudiging	13
2.7. Biologische landbouw	13
2.8. Telersvereniging diepvriesgroententelers	14
2.9. Diversificatie	14
2.10. Zeevisserij.....	15
2.11. Suikerproblematiek	17
2.12. Mestproblematiek	17
2.13. Landbouw en ruimtelijke ordening	18
2.14. Respect voor de land- en tuinbouwers.....	18
2.15. Andere thema's	19
3. Moties van aanbeveling	20
Bijlage: Uitgaven programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling boekjaar 2005	21

DAMES EN HEREN,

De Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid besprak op 17 november 2004 het deel landbouw, visserij en plattelandsbeleid van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2006. De uitgavenbegroting werd samen behandeld met de Beleidsbrief Landbouw, Visserij, Platteland 2005-2006 (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 536/1*) op 17 en 29 november 2005. Over de begrotingsbespreking wordt verslag uitgebracht door de heer Karlos Callens. De heer Jef Tavernier brengt verslag uit over de bespreking van de beleidsbrief.

I. BEGROTING LANDBOUW, ZEEVISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

1. Toelichting door de minister-president

De heer *Yves Leterme*, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, geeft in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid toelichting bij de uitgavenbegroting 2006.

1.1. *Programma 54.1 Landbouw, Tuinbouw en Plattelandsbeleid*

De minister stelt dat er in het programma 54.1 een aantal herschikkingen werden doorgevoerd. De middelen in het kader van het kwaliteitsbeleid met betrekking tot land- en tuinbouwproducten (ba 31.01) werden ondergebracht in ba 31.02 (subsidies in het kader van de plattelandsontwikkeling en Leader+). Op die manier worden diverse maatregelen in het kader van het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) gebundeld (zorgboerderijen, kwaliteitssystemen, sensibiliseringsprojecten, hoeve- en streekproducten enzovoort).

Een aantal niet-gesplitste kredieten werden omgezet in gesplitste kredieten: dit geldt voor ba 31.09 (subsidies in het kader van de stimulering biologische landbouw) die werd omgezet in ba 31.08 (subsidies in het kader van de structuurverbetering in de visserij- en aquicultuursector) en voor ba 33.01 (subsidies in verband met het land- en tuinbouwbeleid), die werd omgezet in ba 33.03.

Er werd een nieuwe basisallocatie 33.06 gecreëerd voor landbouweducatie waarvoor 300.000 euro werd voorzien. De eerste projecten zullen dit jaar worden goedgekeurd.

De middelen voor de steun voor de begeleiding van bedrijven in moeilijkheden (ba 32.03) nemen toe met 50.000 euro. Deze middelen zullen reeds deels ingezet worden voor het ankerpunt voor bedrijven in moeilijkheden zoals aangekondigd in de beleidsbrief.

De middelen in het kader van ba 51.01 (ondersteuning met betrekking tot het toepassen van milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden en bedrijfsbegeleiding) konden verminderen omdat er sinds midden 2005 gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om een hoger cofinancieringspercentage in rekening te brengen bij de EU, namelijk van 50% naar 60%.

Er werd nagenoeg een verdubbeling doorgevoerd van de middelen voorzien op ba 31.09 (subsidies in het kader van de stimulering biologische landbouw). De kredieten zullen aangewend worden om het Vlaams Actieplan voor de Biologische Landbouw II verder uit te voeren.

Ba 33.02 (subsidie aan het EVA VLAM) werd met 172.000 euro verhoogd om in het promotiebeleid meer aandacht te hebben voor gezond voedsel en een gezonde voeding.

De dotatie aan het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) (ba 41.41) stijgt met 5.755.000 euro. Op die manier kunnen alle betalingsachterstanden van het verleden worden weggewerkt en zijn er bovendien voldoende betalingsmiddelen om de uitbreiding van het VLIF naar de agro-voedingssector en de omkadering van de land- en tuinbouw op te vangen.

De vastleggingsmachtiging van het VLIF (ba 99.31) daalt met 2.234.000 euro. In 2006 is een kleiner bedrag voorzien voor de omkadering van de land- en tuinbouw. 2005 was wat dit betreft een uitzonderlijk jaar met de subsidiëring van een totaal nieuw praktijkcentrum in Sint-Katelijne-Waver.

In de begroting van het VLIF is er wel een groter bedrag voorzien om de aanvragen van de land- en tuinbouwers te honoreren. Bovendien zal er in het kader van het Limburgplan vanaf 2006 jaarlijks 100.000 euro extra toegekend worden aan het VLIF voor een actie voor de vernieuwing van de appelrasen in Limburg.

1.2. *Programma 54.8 Dotatie aan Wetenschappelijke instellingen CLO en CLE*

Binnen dit programma werden de basisallocaties van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CLO) en het Centrum voor Landbouweconomie (CLE) in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) en de oprichting van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) samengevoegd. Omwille van het in voege treden op 1 januari 2006 van BBB werden de salarissen en toelagen van het personeel van het CLO en het CLE afgesplitst van het programma 99.1 (interdepartementale bestaansmiddelen) ba 11.11 en overgeheveld naar ba 11.05 van programma 54.8. Het gaat om een bedrag van 10.515.000 euro.

De middelen van ba 74.02 (uitgaven voor aankoop van duurzame goederen, materiaal, machines en vervoermiddelen CLO/CLE) werden verhoogd van 502.000 euro naar 1.057.000 euro door een aantal interne herschikkingen en een reële verhoging van 250.000 euro. Deze verhoging van het budget zal aangewend worden voor het aanschaffen van wetenschappelijke apparatuur in het kader van accreditatieprocedures van diverse labo's.

1.3. *Programma 54.9 Beheer en Kwaliteit van de Landbouwproductie en Voorlichting*

De middelen noodzakelijk voor de werking van het GBCS-systeem (Geïntegreerd Beheers- & Controlesysteem) zijn voorzien op de basisallocaties 12.03, 12.06 en 74.05. Er is afgesproken dat er voor deze basisallocaties extra middelen kunnen komen vanuit de Lambermontprovisie op basis van een geactualiseerd GBCS - MTR stuurplan dat tegen eind januari 2006 ter beslissing zal worden overgemaakt aan de Vlaamse Regering.

De subsidies aan de praktijkcentra in land- en tuinbouw (ba 30.27) worden in 2006 met 30.000 euro verhoogd voor acties in het kader van het Limburgplan.

1.4. *MINA-Fonds*

De middelen van het MINA-Fonds voor plattelandsbeleid werden opgetrokken met 750.000 euro van 1.100.000 euro naar 1.850.000 euro (MINA-Fonds 361B4147).

2. **Bespreking en indicatieve stemming**

De heer *Jef Tavernier* wenst vooraf nadrukkelijk op te merken dat op het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement werd meegedeeld dat alle begrotingsdocumenten verstuurd werden op 8 november 2005. De toelichtingen per programma (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 13/1-B*) werden echter door de Vlaamse Regering ingediend op 9 november. Deze stukken zijn dan ook pas op 17 november 2005 toegekomen. De heer *Tavernier* wenst aan de minister-president duidelijk te maken dat dit niet kan. De *voorzitter* stelt dat de opmerking terecht is maar vraagt anderzijds begrip voor de specifieke situatie van de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid die nog verslag moet uitbrengen aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed.

De heer *Tavernier* meent dat het belangrijk is om na te gaan welke middelen van het VLIF naar de eerste schakel van de voedingskolom gaan, namelijk de landbouwers en welk deel gaat naar de verwerkende nijverheid. En wat is de evolutie van de verhouding tussen die twee?

De *minister* verwijst naar pagina 365 van begrotingsdocument *Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 15/1* voor de opsplitsing. Daar wordt een onderscheid gemaakt tussen ten eerste de steun aan land- en tuinbouwers en hun coöperaties, ten tweede de investeringssteun aan agrovoedingsbedrijven en ten derde de steun aan de omkadering van de land- en tuinbouw. De bedragen voor 2005 en 2006 worden weergegeven.

De heer *Jef Tavernier* stelt dat in de VLIF-reglementering de steun onderverdeeld is in verschillende percentages. Prioritaire zaken krijgen bijvoorbeeld 40 procent steun. Daaronder vielen een aantal milieu-investeringen en projecten voor de verbreding van de landbouwactiviteiten zoals hoefveterisme en hoeveverkoop. Hij vraagt of er grote verschuivingen waarneembaar zijn of verwacht worden.

De *minister* verwijst naar het activiteitenverslag van het VLIF. De heer *Joris Relaes*, kabinetschef, vult aan dat er geen speciale verschuivingen worden verwacht. Het is wel zo dat in 2006 meer middelen worden voorzien voor steun aan de landbouwers, ten koste van de investeringssteun aan de agrovoedingsbedrijven en aan de omkadering van de land- en tuinbouw. Wat de investeringssteun aan de agrovoedingsbedrijven betreft kan voor een groter deel beroep worden

gedaan op steun van de EU doordat er een hoger Europees cofinancieringspercentage is dan oorspronkelijk was voorzien. Het bedrag voor omkadering van de land- en tuinbouw is eveneens gedaald ten opzichte van vorig jaar maar valt eigenlijk terug op het normale niveau. Dit is te verklaren doordat 2005 een uitzonderlijk jaar was met de subsidiëring van een totaal nieuw praktijkcentrum in Sint-Katelijne-Waver.

Mevrouw *Tinne Rombouts* vindt het positief dat de VLIF-middelen zijn gestegen en dat de middelen voor plattelandsbeleid werden vrijgemaakt. Ze is eveneens tevreden over de verdubbeling van de middelen voor de biologische landbouw en het tegengaan van de versnippering van deze middelen door de strategische keuze voor substantiëlere projecten.

Verder vraag mevrouw Rombouts hoe het zit met de middelen inzake de Lambertmonthervorming?

De heer *Joris Relaes* antwoordt dat de Lambermontprovisie stilaan uitgeput raakt. Voor 2006 kan er nog voor het GBCS uit deze provisie geput worden en zijn er eventueel nog middelen voor een mogelijke verhuis in het kader van BBB. De lonen voor de 'Lambertmontambtenaren' zijn vanaf 2006 echter definitief ingeschreven in de Vlaamse begroting. Tot 2005 moest hiervoor ook uit de Lambermontprovisie geput worden.

De heer *Karlos Callens* vraagt wanneer het mogelijk is om te starten met het steunpunt voor land- en tuinbouwbedrijven in moeilijkheden.

De *minister* stelt dat in de loop van 2006 de overgangsfase kan starten maar de start is ook afhankelijk van de besprekingen rond de toekomst van AGRICALL. Hij denkt dat de federale overheid AGRICALL liever kwijt dan rijk is. Er werd echter vastgesteld dat een aantal initiatieven van AGRICALL beantwoorden aan een reële vraag. De Vlaamse overheid moet voorbereidingen treffen voor een Vlaams opvangnet wanneer de federale overheid AGRICALL zou afbouwen of Vlaanderen financiële middelen zou vragen. Er wordt gedacht aan een mogelijke uitbreiding, naast de telefoonpermanentie, met een aantal projecten. De heer *Joris Relaes* vult aan dat uit een evaluatie van gelijkaardige projecten van de landbouworganisaties, die hiervoor worden betaald, blijkt dat deze projecten niet helemaal voldoen aan de verwachtingen en voor veel administratieve overlast zorgen. De vorige regering heeft getracht dit bij te sturen maar de resultaten zijn niet voldoende. Daarom wordt eraan gedacht om mensen op pad te sturen die de betrok-

kenen daadwerkelijk kunnen helpen en bijstaan. De inspiratie werd gehaald uit de vijf B-projecten die liepen in Oost- en West-Vlaanderen en die zorgden voor positieve resultaten. Bedoeling is dat de landbouwers niet alleen een administratieve oplossing krijgen aangereikt via een papieren reconversieplan. De betrokkenen moeten daadwerkelijk en persoonlijk begeleid worden. Er wordt getracht om dergelijk ankerpunt op te richten samen met een aantal andere partners om via een PPS-constructie begeleiders aan te trekken die op de bedrijven ter plaatse kunnen gaan. Het is niet de bedoeling om dit ankerpunt te plaatsen binnen de administratie. Het doel is om in 2007 definitief te starten met het ankerpunt.

De heer *Karlos Callens* merkt op dat momenteel enkele landbouworganisaties dergelijke diensten verlenen. Hij vraagt hoe de minister dit zal aanpakken?

De heer *Joris Relaes* antwoordt dat het de landbouworganisaties vrij staat om te participeren in het ankerpunt. Maar het is zeker ook de bedoeling om andere organisaties met kennis van zaken erbij te betrekken.

De heer *Jef Tavernier* stelt dat het ankerpunt zowel kansen als gevaren inhoudt. De praktijk wijst uit dat landbouwers die niet tevreden zijn met het reconversieplan van de ene landbouworganisatie, naar een andere overstappen. Dit komt niet noodzakelijk de kwaliteit ten goede. Het geheel samenbrengen kan dit mogelijks oplossen. Dit sluit niet uit dat een dergelijk project ook tot iets louter administratief kan verworden.

De heer *Karlos Callens* deelt mee dat problemen soms ontstaan door administratieve fouten van de landbouwer. Hij vraagt of het daarom niet beter zou zijn om een contactpersoon te hebben binnen de administratie.

De heer *Joris Relaes* stelt dat het expliciet de bedoeling is om het ankerpunt buiten de administratie te leggen. Zo kunnen de begeleiders met de landbouwer naar de administratie stappen. Zonder begeleider raken de betrokkenen dikwijls verstrikt in de administratie en haken ze af.

De heer *Jos De Meyer* merkt op dat de vertreksituatie van de landbouwers die moeten begeleid worden zeer divers is: te veel investeringen, stopzettingen, diversificatie enzovoort. Het team van begeleiders zal dus over verschillende soorten kennis moeten beschikken.

Het deel Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid van de uitgavenbegroting wordt in een indicatieve stemming aangenomen met 4 stemmen bij 1 onthouding.

II. BELEIDSBRIEF LANDBOUW, VISSERIJ, PLATTELAND

1. Toelichting door de minister-president

De *minister* herinnert de leden eraan dat de beleidsnota is opgesteld rond vier assen: maatregelen om de kwaliteit te versterken, vernieuwing van de sector, het bevorderen van de samenwerking en de verjonging van de sector. In de beleidsbrief is bondig weergegeven welke beleidsinspanningen reeds werden gedaan tijdens het eerste jaar. Deze initiatieven worden verdergezet. Daarnaast komen er een aantal nieuwe projecten.

1.1. *Dialogoog met jonge landbouwers*

Een eerste nieuw project is de dialoog met jonge landbouwers. Dit zittingsjaar zal bijzondere aandacht worden besteed aan de starters. Daarom werd een intense dialoog met de jongeren opgestart. Maandelijks wordt met jongerenvertegenwoordigers gediscussieerd over diverse aspecten van het landbouwbeleid. Dit project moet tegen de zomer van 2006 uitmonden in de voorstelling aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement van concrete beleidsacties voor startende of pas gestarte bedrijven. Ook het landbouwonderwijs wordt nadrukkelijk bij dat project betrokken. De eerste dialoogdag rond vorming en onderwijs is intussen achter de rug en de reacties bij de deelnemers waren positief. Dit moet nu worden volgehouden en leiden tot concrete voorstellen.

1.2. *Ankerpunt voor begeleiding van land- en tuinbouwers*

Een tweede nieuw initiatief, dat nog niet was opgenomen in de beleidsnota, is het ankerpunt voor land- en tuinbouw. De omgeving waarin land- en tuinbouwbedrijven opereren, is sterk concurrentieel. De land- en tuinbouw vergt zware investeringen en er is geen volwaardig sociaal statuut. De minister wenst een ankerpunt op te richten om enerzijds bedrijven in een omschakelingsfase bij te staan en om anderzijds bedrijven in moeilijkheden intens te begeleiden. De

werking van AGRICALL zal in dit geheel worden opgenomen.

1.3. *MTR*

Een derde project is de MTR-hervorming (Mid Term Review). Momenteel stelt zich het probleem van voldoende vooruitgang langs Waalse zijde. In Vlaanderen is dankzij de sterke inzet van de administratie alles achter de rug. Er werd beslist om voorschotten uit te keren ten belope van 80 percent. De minister betreurt dat de inspanningen die werden geleverd door de Vlaamse administratie deels teniet worden gedaan doordat nu moet worden gewacht op de Waalse administratie.

2006 wordt het tweede jaar waarin de MTR-hervorming in Vlaanderen wordt toegepast. Deze zal nu ook de integraal ontkoppelde melkpremie inhouden, evenals deze van de tabaksector. Alles zal in het werk worden gesteld om de administratieve verwerking even vlot te laten verlopen dan tot nog toe het geval was. Extra inspanningen zullen geleverd worden om landbouwers vertrouwd te maken met de bijkomende randvoorwaarden in het kader van de 'Cross Compliance'. Wat dit laatste betreft, verwacht de minister nog reacties op een aantal Europese richtlijnen die moeten nageleefd worden.

In het kader van de administratieve vereenvoudiging wordt in 2006 een aanvang genomen met de voorbereiding van de elektronische ontsluiting van de EU-steunregelingen en wordt de éénmalige perceelsregistratie verder uitgewerkt. De realisatie van een e-loket binnen de landbouwadministratie moet het voor de landbouwer op termijn geleidelijk mogelijk maken zijn persoonlijke situatie inzake de ingediende steunaanvragen, de toekenning van steun en de betaalgegevens via internet online te kunnen raadplegen en op te volgen. Zelfs het indienen van papierloze steunaanvragen via internet ligt binnen afzienbare tijd binnen het bereik. Dit alles zal via een pilootproject in 2006 worden voorbereid en vanaf 2007 stapsgewijs worden ingevoerd.

1.4. *Plattelandsbeleid*

Wat het plattelandsbeleid betreft, werd op 27 juni 2005 het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO) opgestart. Drie werkgroepen gingen meteen van start met de behandeling van concrete onderwerpen. De

eerste beleidsaanbevelingen en adviezen worden op het einde van 2005 verwacht.

De nieuwe structuren en processen vergen ambtelijke ondersteuning. Dankzij de budgetneutrale oprichting van de afdeling Platteland bij de Vlaamse Landmaatschappij kan in Vlaanderen de kennis over en de vertrouwde met de verschillende aspecten van het Vlaamse platteland groeien. Men begint echter niets nieuws, zonder het bestaande te optimaliseren. Zo zorgde de tijdige goedkeuring van de provinciale plattelandprojecten, in het kader van het plattelandshoofdstuk uit het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO), ervoor dat projectpromotoren niet langer dan nodig in het ongewisse bleven over de toekenning van Europese subsidies. Daarenboven werd, door de creatie van een nieuw begrotingsartikel, duidelijkheid geschapen over het budget aan Vlaamse subsidiëring van die projecten. In de periode 2005-2006 zullen 153 projecten Vlaamse steun voor een bedrag van bijna twee miljoen euro ontvangen hebben.

Het nieuwe beleidsveld werd ook als dusdanig erkend tijdens de begrotingsbesprekingen. De verhoging van het plattelandsbudget voor 2006 biedt de mogelijkheid om in 2006 stappen te zetten in de uitvoering van het regeerakkoord. In de loop van 2006 verwacht de minister ook de finalisering van het plattelandsbudget dat momenteel wordt voorbereid. Daarnaast worden een aantal pilootprojecten op touw gezet (buurtwinkels, bossen De Merode, hopteelt).

Voor de uitvoering van het plattelandsbudget vormt het tweede PDPO (periode 2007-2013) een belangrijk kader. Het is wachten op de budgettaire perspectieven van de EU.

Een plattelandsbudget vraagt dat de Vlaamse Regering, dat wil zeggen alle ministers, hun verantwoordelijkheid opnemen. Vele belangrijke in te zetten instrumenten worden immers niet aangestuurd door de bevoegde minister.

1.5. *Visserij*

De problematiek van de zeevisserij kwam reeds meerdere malen aan bod in de subcommissie. De minister vestigt de aandacht op de moeilijke quotabesprekingen in december 2005. Hij meent dat het nog veel moeilijker zal zijn dan in 2004, gelet op de wetenschappelijke adviezen over de toestand van de visbestanden.

Het Vlaamse beleid concentreert zich op twee maatregelen. Ten eerste het voorbereiden van een mogelijke sloopregeling om het bestand aan te passen aan een economisch leefbare exploitatie van de visbestanden. Ten tweede moet er geïnvesteerd worden in energiebesparende vaartuigen en moeten energiebesparende vistechnieken gestimuleerd worden.

Tot slot geeft de minister aan dat het niet de bedoeling is om ieder jaar te starten met nieuwe projecten. De klemtoon ligt op de correcte uitvoering van de vier assen en de beleidsmaatregelen die werden voorgesteld in de beleidsnota.

2. *Bespreking*

2.1. *Algemene standpunten*

Opmerkingen en vragen van de leden

Mevrouw *Tinne Rombouts* is tevreden over de compacte en sterke beleidsbrief vol uitdagingen. Drie punten springen in het oog die voor de land- en tuinbouw een ruggesteun zullen betekenen.

Ten eerste wordt de landbouw opnieuw erkend als een economische sector. Wil dit zeggen dat land- en tuinbouw geen rekening houdt met bijvoorbeeld maatschappelijke waarden of vragen? Dit is volgens mevrouw Rombouts integendeel het geval. Daarbij kunnen deze maatschappelijke vragen zelfs extra kansen betekenen voor een aantal bedrijven in de sector. Maar als men de landbouwers wil stimuleren om normen of resultaten te halen op eender welk vlak, moet er gezorgd worden voor haalbare normen, moeten er kansen worden gegeven om hun bedrijf te ontwikkelen en moet er steeds voor ogen worden gehouden dat het economisch resultaat vaak doorslaggevend is.

Een tweede belangrijk punt is het streven naar verdere professionalisering. Opdat de land- en tuinbouwsector economisch sterk kan zijn en zijn concurrentiepositie kan verbeteren, is verdere professionalisering noodzakelijk. De minister heeft sterk, en volgens mevrouw Rombouts ook terecht, benadrukt in de beleidsbrief dat sommigen zich zullen kunnen aanpassen waardoor ze de concurrentie op een grotere Europese en mondiale markt aankunnen en dat anderen hun toekomst zullen beveiligen door een toegevoegde waarde op hun bedrijf te realiseren, onder andere door verbredingsactiviteiten. Dat de minister hierbij de keuze laat aan elk bedrijf en elke bedrijfs-

leider vanuit zijn eigen karakteristieken is voor haar zeer belangrijk.

Een derde belangrijk uitgangspunt in de beleidsbrief is de positieve toekomstgerichte kijk op het beleid. De beleidsbrief beperkt zich niet tot het constateren van problemen. De feiten of eventuele problemen worden erkend en zijn vervolgens het fundament om de oplossing aan te vatten en dit in een nauwe dialoog met de sector.

Deze drie punten worden volgens mevrouw Rombouts doorheen de beleidsbrief gekoppeld aan enkele concrete, grotere initiatieven. Bij de concrete initiatieven wordt de aandacht voornamelijk getrokken door twee projecten: de dialoogdag met de jongeren en het ankerpunt voor omschakeling in de land- en tuinbouw.

De heer *Karlos Callens* stelt dat met het verdwijnen van Groen! uit de Vlaamse Regering bij het begin van deze legislatuur nieuwe klemtonen werden gelegd inzake het landbouwbeleid. Kwaliteit, innovatie, samenwerking en verjonging werden de vier nieuwe basisbegrippen die moeten leiden tot een pragmatisch landbouwbeleid. Het dient tot niets dat de Vlaamse land- en tuinbouwers zouden worden gebruisd. Het implementeren van een goed plattelandsbeleid wordt wellicht de grootste uitdaging. Daarvoor zal de minister een beroep moeten doen op het middenveld. Overleg is het sleutelwoord, door kruisbestuiving moeten resultaat worden bereikt. De heer Callens ondersteunt dit maar er moet ten stelligste worden vermeden dat er te veel druk wordt ontwikkeld vanuit een bepaalde hoek.

Pragmatisme is noodzakelijk want diverse landbouwsectoren worden geconfronteerd met de naweeën van een aantal crisissen of hervormingen, zoals die van de melkquotaregeling. De vogelgriep hangt als een zwaard van Damocles boven het hoofd van de pluimveesector. De WTO-onderhandelingen evenals enkele Europese landbouwhervormingen, de Mid Term Review, inzonderheid het suikerdossier, hebben mogelijks een brede impact op de inkomsten van de landbouwers. Vlaanderen is nog maar enkele jaren volledig bevoegd voor landbouw, visserij en platteland en zal nu moeten bewijzen dat een eigen Vlaams landbouwbeleid het verschil kan maken voor de land- en tuinbouwers en de vissers. Gezien de uitdagingen die voorliggen moet vooral de economische rol gehervormd worden zodat een evenwichtig beleid kan gevoerd worden.

Algemeen beschouwd doet de minister volgens de heer Callens een verdienstelijke poging om een evenwichtig landbouwbeleid te voeren. Evenwel stoot hij op beperktheden, die hij blijkbaar niet ten volle erkent, in die zin dat hij voor enkele belangrijke van zijn beleidsopties – niet toevallig de duurste – moet aankloppen bij het federale niveau.

Een eerste voorbeeld hiervan is dat de land- en tuinbouw een aangepast fiscaal stelsel zou moeten krijgen om beter rekening te houden met goede en slechte jaren. De minister heeft weliswaar een studie laten uitvoeren over de fiscale behandeling van conjunctuurgevoelige sectoren, maar kan er niets aan veranderen. De minister moet gaan aankloppen bij de federale overheid. Zolang hij op een bepalend beleidsinstrument als fiscaliteit geen vat heeft, blijft zijn wens voor een aangepast fiscaal stelsel de vader van zijn gedachte, maar ook niet meer dan dat. Overigens dient opgemerkt dat het huidige fiscaal stelsel voor landbouwers reeds een systeem sui generis is. Desalniettemin is de heer Callens geïnteresseerd in de concrete bevindingen en aanbevelingen van de betreffende studie.

Een tweede voorbeeld is de fiscale behandeling van biobrandstoffen. Vlaanderen heeft geen zeggenschap over de accijnzen, nochtans een speerpunt voor het welslagen van een biobrandstoffenbeleid.

Een laatste voorbeeld is volgens de heer Callens het pleidooi van de minister voor een revitalisering van de VUT-regeling in het kader van de omschakeling in de land- en tuinbouw. Die regeling was destijds inderdaad vrij succesvol. Maar ook hier gaat het om een federale bevoegdheid. Hoe ziet de minister dit concreet? Hoe wil hij de Europese middelen hiervoor inzetten en over hoeveel middelen spreekt hij dan? Welke zijn de concrete objectieven van de minister?

De heer Callens stelt dat dure energieprijzen de beleidsmakers tot maatregelen nopen om energiebesparende investeringen te ondersteunen. De minister kondigt aan het VLIF in die zin te wijzigen. Concreet wordt het subsidiabel bedrag voor energiezuinige investeringen opgetrokken en worden premies voor de afbraak van serres opgenomen in de VLIF-reglementering.

De heer *Jef Tavernier* heeft de indruk dat de toon van de beleidsbrief realistischer is geworden in die zin dat niet alleen aandacht wordt geschonken aan het economische aspect van de landbouw, maar ook aan de

milieuaspecten. In het recente verleden werd zowel inzake landbouw als leefmilieu de indruk gewekt dat de ministers tijdens de vorige legislatuur alleen aandacht hadden voor ecologische aspecten. Dit lijkt de heer Tavernier overroepen. Daarbij werd de indruk gegeven dat de milieueisen gemakkelijk inpasbaar zouden zijn in het beleid. Hij heeft de indruk dat er zowel bij minister-president Leterme als bij minister Peeters een zeker milieurealisme gekomen is. Het blijkt niet zo makkelijk te zijn om aan de milieueisen, al dan niet vertaald in Europese richtlijnen, te voldoen. Zoniet zou er reeds een aantal weken een MAP 3 zijn goedgekeurd.

De heer Tavernier heeft bedenkingen bij de klemtoon op de landbouw als economische sector. Vermits de landbouw een zeer grote gebruiker is van de open ruimte en een sterke invloed heeft op het milieu moeten een aantal regels in acht worden genomen. Het is bovendien geen gewone economische sector omdat een aantal deelsectoren zwaar gesubsidieerd worden en sterk gereguleerd zijn. Men kan spreken van een economische sector maar er is absoluut geen vrije markt. De heer Tavernier is er echter van overtuigd dat de meeste volksvertegenwoordigers, met uitzondering van enkelen, niet pleiten voor een absolute vrije markt voor landbouw maar wel een bescherming wensen van de landbouwsector rekening houdend met een aantal eisen die worden gesteld op het vlak van bijvoorbeeld milieu en dierenwelzijn. Hij is verheugd dat in het kader van Europese regelgeving de beheersovereenkomsten in Vlaanderen een zeker succes kennen.

Zoals reeds aangehaald bij de bespreking van de begroting drukt de heer Tavernier zijn wens uit dat inzake de VLIF-steun de landbouwers niet in de verdrukking komen ten voordele van de verwerkende nijverheid.

De heer *Frans Wymeersch* stelt geen probleem te hebben met een gezond protectionisme van de Vlaamse landbouw.

Antwoord van de minister

De *minister* is verheugd dat de heer *Callens* zijn mening deelt dat de economische rol van de Vlaamse land- en tuinbouw moet geherwaardeerd worden. Verder is de minister het eens met de opmerking van de heer *Callens* dat het tot niets dient dat onze Vlaamse land- en tuinbouwers zouden worden gebruuskeerd. De minister hoopt dat dit voor al de partijgenoten van de heer *Callens* geldt.

Het klopt volgens de minister dat de Vlaamse overheid niet over alle beleidsinstrumenten beschikt. Een aantal zaken, zoals de fiscaliteit, zijn nog steeds federaal. Ook de VUT-regeling werd bij de laatste regionalisering van landbouw niet overgedragen aan de gewesten. De minister vond dit destijds ook zeer jammer. Hij verwijst voor meer details over de VUT-regeling naar het antwoord dat werd gegeven op de vraag om uitleg van de heer *Jos De Meyer* op 26 oktober 2005 in de subcommissie Landbouw (Handelingen, nr. 44, 2005-06).

De uitbreiding van het Vlaams Landbouw investeringsfonds naar de verwerkende nijverheid gaat zeker niet ten koste van de steun aan de land- en tuinbouwers. Het tegendeel is waar: de ruimte die in 2006 wordt geschapen door de vermindering van de steun voor de omkadering in de land- en tuinbouw komt onder andere ten goede aan de dossiers van land- en tuinbouwers waarvoor in 2006 meer middelen worden voorzien dan in 2005.

2.2. Dialoog met jonge landbouwers

Mevrouw *Tinne Rombouts* is ervan overtuigd dat de jonge starters in de sector de toekomst zullen maken. Zij heeft net voor de zomer van 2005 nog een vraag gesteld of de minister de jonge land- en tuinbouwers nauw zou willen betrekken bij de VLIF-hervormingen. De minister heeft een uitgebreid dialoogmoment opgestart rond diverse thema's die in grote mate de toekomst bepalen.

Ondernemerschap is volgens de heer *Karlos Callens* belangrijk. In dat kader verdienen ook starters alle steun. Dat de minister de betrokkenen hierbij wil betrekken via dialoogdagen die moeten uitmonden in een beleidsdag halverwege 2006 is in het kader van de overlegcultuur een goede zaak. Evenwel stelt zich de vraag waarom de landbouworganisaties hier niet ten volle hun rol van intermediaire structuur kunnen spelen. Dat is trouwens hun rol en daarvoor betalen landbouwers ook lidmaatschapsgelden en ontvangen de organisaties subsidies van de overheid. Het zal tevens belangrijk zijn dat de dialoogdagen in een strakke regie worden gegoten met een duidelijke omschrijving van het opzet. Anders dreigt het een soort van dienstbetoon te worden waar landbouwers met hun concrete problemen komen aankloppen. De heer *Callens* wil er ook de nadruk op leggen dat de beleidsdag werkelijk moet uitmonden in concrete beleidsaanbevelingen en niet prioritair moet worden

gezien als een persoonlijke hoogmis naar het Vlaamse landbouwpubliek toe.

De heer *Jos De Meyer* wenst te benadrukken dat het belangrijk is dat jongeren weten dat er in de samenleving opnieuw respect is voor de land- en tuinbouw. Dit wil zeggen dat zij zich betrokken voelen bij en gewaardeerd voelen voor de land- en tuinbouw. Hij verwijst hiervoor naar een studiedag over de dialoog met jongeren over landbouw.

De *minister* spreekt van een succes. Er is een zeer goede medewerking van de jongeren. De opkomst is goed. Het heeft ook geleid tot een niet-vooropgesteld resultaat, namelijk het feit dat het Algemeen Boeren-syndicaat zijn jongerenwerking nieuw leven inblaast. De eerstvolgende dialoogdag gaat door op de landbouwbeurs AGRIBEX en zal handelen over de productierechten in land- en tuinbouw. Op basis van de conclusies van een dialoogdag over een bepaald onderwerp wordt telkens, in overleg met de administratie, nagegaan of er reeds beleidsinitiatieven kunnen voorbereid worden. Zo zullen, wat de naschoolse vorming betreft, de voorwaarden om een installatie-attest te bekomen geëvalueerd worden.

2.3. *Ankerpunt voor begeleiding van land- en tuinbouwers*

Mevrouw *Tinne Rombouts* verwacht dat, gezien er resoluut voor professionalisering in de land- en tuinbouwsector wordt gekozen en dit een ommekeer is met het vorige beleid, er aanpassingsverschijnselen de kop zullen opsteken. Zoals de minister al zei zal een deel van de bedrijven dit aankunnen zonder problemen en een deel zal dit kunnen opvangen mits enige begeleiding. Maar het zou ook kunnen dat een deel van de bedrijven dit niet aankan en dat daar de VUT-regeling (vervroegde uittreding) of een heroriëntatie van beroep de beste oplossing is.

Mevrouw *Rombouts* stelt dat ze ten volle achter dit ankerpunt staat. Er moet een landbouwbeleid gevoerd worden met toekomst. Als dit tot gevolg heeft dat niet iedereen mee kan, moeten hier alternatieven voor gezocht worden.

Voor de praktische organisatie van dit ankerpunt, zitten wel enkele concrete en belangrijke items nog in federale handen, zoals de VUT-regeling, waarover collega *Jos De Meyer* enkele weken terug nog een vraag om uitleg stelde, en AGRICALL. Mevrouw *Rombouts* vraagt aan de minister wat de stand van zaken is. Hoe ziet de minister momenteel de struc-

tuur van dit ankerpunt. Het begeleidingsteam zou best zo dicht mogelijk bij de landbouwers staan. Dit is belangrijk indien men een persoonlijke begeleiding wenst op te zetten.

De heer *Karlos Callens* stelt dat voor de begeleiding van landbouwbedrijven in moeilijkheden de minister de oprichting van een ankerpunt met regionale aanspreekpunten aankondigt. Hieromtrent heeft de heer *Callens* volgende vragen. De werking van AGRICALL zal in het geheel worden ingepast. Hoe zal dit concreet gebeuren en wat gebeurt er precies met de financiering die nu nog federaal is? Waar zullen het ankerpunt en de daarbij horende regionale aanspreekpunten worden opgericht?

Volgens de heer *Jos De Meyer* is, naast de economische belangrijkheid van de landbouwsector het voor de CD&V-fractie van belang dat de minister blijvend aandacht heeft voor de sociale dimensie. De sector heeft het niet alleen moeilijk in Vlaanderen, maar ook op Europees en mondiaal vlak. Er moet gezocht worden hoe landbouwers die het moeilijk hebben opnieuw op het spoor kunnen worden gezet of hoe zij eventueel sociaal begeleid en correct kunnen uittreden. Verwijzend naar zijn vraag om uitleg van enkele weken geleden, stelt de heer *De Meyer* dat de inspanningen van de minister in dit verband belangrijk zijn.

De *minister* stelt dat de structuur van het ankerpunt omschakeling in land- en tuinbouw nog niet helemaal duidelijk is. Het is de bedoeling dat dit ankerpunt in de loop van 2006 op poten wordt gezet, zodat het vanaf 2007 kan operationeel zijn. Hieromtrent moeten nog heel wat gesprekken gevoerd worden met een aantal mogelijk geïnteresseerde partners. Bedoeling is een publiek private samenwerking tot stand te brengen waarbij diverse geïnteresseerde partners uit de sector kunnen betrokken worden. Deze nieuwe op te richten organisatie zou dan een aantal begeleiders moeten kunnen aantrekken die land- en tuinbouwers in moeilijkheden of in een belangrijke omschakelingsfase persoonlijk kunnen bijstaan en begeleiden. Het huidige besluit 'bedrijven in moeilijkheden' zou ophouden te bestaan in 2007 zodat de middelen die hierdoor vrijkomen kunnen ingezet worden voor de financiering van het ankerpunt.

2.4. *Plattelandsbeleid*

Mevrouw *Tinne Rombouts* gaat dieper in op het plattelandsbeleid. Vanuit haar dagelijkse contacten op het platteland is het zeer duidelijk dat er nood aan

is om het platteland op de politieke agenda te zetten indien men op termijn nog wil kunnen genieten van het platteland. Zij is tevreden dat ze bij de minister terecht kan voor politieke aandacht voor het platteland. Terecht wijst de minister op het feit dat het plattelandsbeleid inspanningen en verantwoordelijkheid vraagt van de volledige Vlaamse Regering. Als minister van het platteland veronderstelt mevrouw Rombouts dat de minister de coördinerende functie op zich neemt. Zij vraagt of de minister reeds een idee heeft hoe dit verder zal worden aangepakt. Heel concreet is ze benieuwd hoe de leadermethodiek zal geïntegreerd worden in het nieuwe PDPO?

De heer *Karlos Callens* stelt dat voor het plattelandsbeleid het van belang zal zijn om de Europese middelen optimaal en efficiënt te kunnen besteden. In het verleden werden die middelen immers niet volledig besteed. Dat zijn gemiste kansen voor Vlaanderen. Gelukkig – en dat is een verdienste – is Vlaanderen erin geslaagd om dit jaar wel 100 procent van de middelen te besteden. Hamvraag hierbij is of de middelen ook stuk voor stuk nuttig zijn besteed? Het zou handig zijn mocht de minister hiervan een zo gedetailleerd mogelijk overzicht kunnen overmaken. Overigens stelt zich ook de vraag wat het verschil is met het verleden toen de middelen niet volledig werden besteed? Welke beleidsaanpassingen heeft de minister daarvoor moeten doorvoeren? In zijn beleidsbrief heeft de minister het voornemen gemaakt om “de Europese middelen die Vlaanderen zal toegewezen krijgen optimaal te benutten met concrete maatregelen welke het geheel van het Vlaamse platteland ten goede komen”. Wat moet onder die noemer worden verstaan? Zou het met het oog op de goede besteding van deze middelen niet nuttig zijn om bij voorkeur een halfjaarlijkse evaluatie te maken?

Terzijde meldt de heer Callens dat ook de druiventelers in de problemen geraken. Misschien kan met deze middelen de wijnbouw worden opgekrikt.

Inzake het plattelandsbeleid stipt de minister zelf aan dat het een verhaal van politieke vernieuwing wordt. Daarin wil de VLD-fractie graag meestappen op voorwaarde dat het niet bij grote woorden alleen blijft. “Het verder uitdiepen van de noodzakelijke structuren en instrumenten enerzijds en heet aanwakkeren van de interesse voor ons platteland anderzijds”, is een erg brede noemer. De heer Callens wil vooral de nadruk leggen op het woord ‘noodzakelijke’ structuren. Een goed gestructureerde landbouwsector kan een beleid enorm ondersteunen bij de uitvoering, maar een té goed gestructureerde landbouwsector zou precies het omgekeerde kunnen

bereiken. Het gaat voor hem om de belangen van de individuele landbouwers wiens bedrijf voldoende leefbaar moet zijn.

Volgens de heer *Frans Wymeersch* valt er over het plattelandsbeleid nog niet veel mee te delen vermits de werkgroepen nog maar net zijn opgestart. Een evaluatie eind 2006, begin 2007 is logischer.

De heer *Jos De Meyer* stelt dat om te komen tot een geïntegreerd plattelandsbeleid, het noodzakelijk is om ook de andere ministers te overtuigen om hieraan mee te werken. De woonkwaliteit en de mobiliteit op het platteland is bijvoorbeeld slechter dan in verstedelijkte gebieden. Het platteland telt helaas ook heel wat armen onder de bevolking.

De *minister* antwoordt dat het nieuwe PDPO volop wordt voorbereid door de nieuwe afdeling Platteland van de VLM. Het zal in de loop van 2006 moeten gefinaliseerd worden. Voor de plattelandsprojecten wenst de minister naar een eenvoudiger en eenduidiger besluitvormingsproces te gaan. Wat de EU-cofinanciering betreft, zou in één beweging moeten kunnen beslist worden in een provinciaal georganiseerd beslissingsorgaan. De minister verwijst naar het managementcomité waarin zowel het provinciaal als het gewestelijk niveau zetelen evenals het middenveld. Voor projecten die volgens de Leadermethodiek worden opgezet lijkt eenzelfde aanpak aangewezen, maar hierover zullen nog de nodige adviezen worden ingewonnen.

Wat de benutting van de middelen voor het PDPO betreft, verwijst de minister naar de mededeling die op 18 november 2005 op de Vlaamse Regering werd gebracht (zie bijlage). Het feit dat er in 2005 voor de eerste maal werd in geslaagd om de middelen voor de volle 100 procent te benutten heeft enerzijds te maken met een aantal cofinancieringspercentages die gewijzigd werden waardoor het aandeel van de EU is toegenomen. Maar anderzijds is dit vooral te danken aan een snellere en efficiëntere afhandelingswijze van de dossiers door de administratie van het beleidsdomein Landbouw. Door deze volledige benutting van de middelen wordt de uitgangspositie van het beleidsdomein Landbouw versterkt voor de volgende budgettaire periode.

2.5. *Biobrandstoffen*

Dat een economisch objectief hand in hand kan gaan met het ecologische, bewijzen volgens de heer *Karlos*

Callens de concrete beleidsopties om werk te maken van bio-energie en een plattelandsbeleidsplan. Voor de aanmoediging van het gebruik van alternatieve energiebronnen, zoals biobrandstoffen, engageert de minister zich om concrete acties te ondernemen ter uitvoering van de resolutie van 22 april 2005 betreffende de aanmoediging van de productie en het gebruik van biobrandstoffen uit teeltgewassen. Hier toe zullen investeringsmiddelen vanuit het VLIF worden ingebracht. Zo zal de investeringssteun voor een persinstallatie mogelijk worden gemaakt, evenals een ombouwkost van landbouwmachines. Welke timing zal de minister hiervoor respecteren en welke financiële middelen zijn hiermee gemoeid? De minister wil ook onderzoeken of er een bijkomende stimulans kan worden gegeven via het PDPO. Heeft hij van de administratie hierover reeds een concreet voorstel gekregen en welke richting gaat dit uit?

De heer *Jef Tavernier* kan zich terugvinden in de beleidsbrief voor wat het dossier biobrandstoffen betreft maar mist in de beleidsbrief becijferde doelstellingen.

De heer *Jos De Meyer* herinnert eraan dat een jaar geleden er veel aandacht was voor bio-energie: er was een rondetafelconferentie en in het Vlaams Parlement werd een resolutie gestemd. Hij betreurt dat het dossier op federaal vlak stil lijkt te vallen. Voor de implementatie van de EU-richtlijn zullen nog veel inspanningen noodzakelijk zijn, zowel op Vlaams als op federaal vlak.

Wat de defiscalisering van de biobrandstoffen betreft, hoopt de *minister* dat de federale regering de afspraken die werden gemaakt in het Overlegcomité en de interministeriële conferentie zo snel mogelijk inlost. Er werd afgesproken dat dit zo snel als mogelijk zou gebeuren. Er worden voorbereidingen getroffen voor de aanpassingen aan de reglementering van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds om investeringssteun voor onder andere persinstallaties en de ombouw van machines en tractoren mogelijk te maken. Het dossier ligt momenteel voor advies bij de Inspectie van Financiën. Aan de administratie Land- en Tuinbouw werd de opdracht gegeven om binnen het kader van het PDPO na te gaan of een specifieke maatregel voor de teelt van koolzaad mogelijk is binnen de beschikbare budgettaire enveloppe. De minister hoopt in de loop van het voorjaar hierover duidelijkheid te kunnen krijgen. Hij wenst te waarschuwen voor de soms overtrokken verwachtingen met betrekking tot het nieuwe PDPO. Bij een

gelijkblijvende of zelfs inkrimpende enveloppe zullen slechts nieuwe maatregelen op touw kunnen worden gezet voor zover bestaande maatregelen worden ingetrokken of dusdanig gewijzigd dat budgettaire ruimte ontstaat.

2.6. *Administratieve vereenvoudiging*

De heer *Karlos Callens* vindt dat de landbouw kampt met een volgeladen kar aan administratieve verplichtingen. De uitdaging bestaat erin om te vereenvoudigen. De minister heeft niet de intentie om een resem decreten in het leven te roepen maar beoogt een correcte toepassing en naleving ervan. Welke concrete inspanningen zal de minister doen om een administratieve verlichting door te voeren?

Wat de administratieve vereenvoudiging betreft, verwijst de *minister* naar de MTR-hervorming die op zich een belangrijke administratieve verlichting voor de land- en tuinbouwers betekent en naar de integratie van de landbouwmilieumaatregelen in de verzamelaanvraag. Dit heeft geleid tot een veel groter succes voor deze maatregelen.

2.7. *Biologische landbouw*

De heer *Karlos Callens* stelt dat de minister de negatieve trend van de afgelopen jaren inzake biologische landbouw wil ombuigen en voorziet hiertoe een pak extra middelen in de begroting 2006. Welke concrete acties wil de minister met deze extra middelen ondernemen? Heeft de minister al onderzocht waarom biologische landbouw in een negatieve spiraal zit? Het is een algemeen gegeven dat biologische landbouw meer in de lift zit tijdens voedselcrisissen, maar anderzijds stelt zich ook de vraag of er niet meer nadruk moet worden gelegd op het milieuvriendelijke en hoogkwalitatieve karakter van onze traditionele land- en tuinbouwproducten. Het is geweten dat de Vlaamse tuinbouwers bijvoorbeeld werken via geïntegreerde teeltmethoden die ondanks het intensieve karakter van onze tuinbouw in grote mate rekening houden met milieuvriendelijke productiewijzen. Enigszins overdreven kan gesteld worden dat een terugloop van het succes van de biologische landbouw idealiter een gevolg zou moeten zijn van de hoogwaardige kwaliteit van onze traditionele landbouwproducten.

De heer *Jef Tavernier* meent dat voor de biologische landbouw een tweede fase is aangebroken. Hij heeft

ook regelmatig discussies over de oorzaken van de achteruitgang van de biologische landbouw. Het is wel duidelijk dat in deze sector meer samenwerking noodzakelijk is.

Voor wat de mogelijkheden en belemmeringen zijn voor biolandbouw in Vlaanderen verwijst de *minister* naar de analyses die onder andere door een aantal mensen van het Centrum voor Landbouweconomie zijn gemaakt en die zijn weergegeven in een boek dat op 8 december 2005 wordt voorgesteld op de landbouwbeurs AGRIBEX. Aandacht voor meer professionalisme, het bij elkaar brengen van de diverse spelers in de keten, aandacht voor efficiënte afzetkanalen en het verbeteren van de kennis over biolandbouw en de toename van de onderzoeksinspanningen zijn thema's die een groot onderdeel zullen uitmaken van het beleid voor 2006.

2.8. *Telersvereniging diepvriesgroententelers*

De heer *Karlos Callens* herinnert eraan dat voor de tuinbouwsector dit jaar een telersvereniging voor de diepvriesgroententelers werd opgericht. De diepvriesgroenten zijn een product met toekomst. De telersvereniging kan inderdaad nuttig werk verrichten voor de sector. In zijn beleidsnota benadrukt de minister evenwel dat ze een beroep kan doen op Vlaamse en Europese middelen. Op zich is dat niet verkeerd, zolang het binnen de perken blijft. Het lijkt de heer *Callens* niet prioritair om structuren te gaan subsidiëren op een ogenblik dat de individuele landbouwer de grootste noden heeft. Over hoeveel middelen gaat het concreet en voor welke initiatieven kan de telersvereniging een beroep doen op Vlaams en Europees geld?

De *minister* antwoordt dat de telersvereniging in de diepvriesgroentensector, zoals alle telersverenigingen in Europa, gebruik kan maken van steun in het kader van de Gemeenschappelijke Marktordening Groenten en Fruit voor actieplannen met het oog op aanbodsconcentratie, kwaliteitsverbetering en verbetering van de afzetmogelijkheden. Het is in dit kader dat de telersvereniging naar aanleiding van zijn voorlopige erkenning een subsidie heeft ontvangen van 25.000 euro die voor de helft werd gefinancierd door de EU. Bij een definitieve erkenning kan een telersvereniging steun ontvangen voor ingediende actieprogramma's tot maximaal 4,1 percent van de omzet.

2.9. *Diversificatie*

Volgens de heer *Karlos Callens* kan diversificatie een interessant wapen zijn tegen drastische inkomenschommelingen. De minister richt zich voornamelijk op het telen van energiegewassen, maar ook een aantal alternatieve teelten kunnen hogere winstmarges opleveren. In welke mate worden land- en tuinbouwers buiten het telen van energiegewassen gestimuleerd om te diversifiëren? De heer *Callens* denkt concreet aan een nieuwe markt van paardenmelk en afgeleide producten daarvan, aan struisvogelkweek of op het vlak van tuinbouw aan groenten die in de lift zitten zoals broccoli en aubergines. In welke mate richt de minister zijn beleid op het aanmoedigen van diversificatie?

Via zelfvermarketing kunnen land- en tuinbouwers hun producten rechtstreeks aan de man brengen en bijgevolg hun winstmarges vergroten. Voor het installeren van hoevewinkels en dergelijke zijn extra investeringen noodzakelijk. Bestaan er al maatregelen in het kader van het VLIF die land- en tuinbouwers ondersteunen om over te gaan tot zelfvermarketing? Kan dit niet worden bekeken vanuit het plattelandsbeleid?

Ook hoevetoerisme kan een extra bron van inkomsten vormen. In de beleidsbrief kondigt de minister een specifieke subsidieregeling voor zorgboerderijen aan vanaf december 2005. Hierdoor kunnen landbouwers die zorgvragers opvangen een dagvergoeding ontvangen. Hoeveel bedraagt die dagvergoeding? Worden er specifieke vereisten gesteld? In de beleidsbrief stelt de minister vrij vaag dat "hoevetoerisme en zorgboerderijen moeten blijven bestaan en verder worden uitgewerkt". Wat moet daar concreet onder worden verstaan en zal de minister ook beleidsinitiatieven nemen in 2006?

Bij een bezoek aan een fruitveiling werd de heer *Jos De Meyer* verrast door de enorme export van appels uit Vlaanderen naar Rusland. Er zijn ook andere sectoren zoals de zuivel-, de vlees- en de sierteeltsector die veel exporteren. Daaruit blijkt de bijzonder grote economische betekenis van de land- en tuinbouwsector. De heer *De Meyer* heeft sympathie voor de inspanningen voor de diversificatie van de landbouw zoals zorgboerderijen, hoevetoerisme, biologische landbouw en ze moeten ondersteund worden. Maar op economisch vlak is dit een relatief beperkte inbreng. Er moet blijvende aandacht zijn voor de bestaande structuren ter bevordering van de export.

De *minister* antwoordt dat diversificatie ruim aan bod komt in het beleid en zich geenszins beperkt tot biobrandstoffen. Via het VLIF kunnen maatregelen voor diversificatie genieten van het maximum-cofinancieringspercentage. Voorbeelden zijn thuisverwerking, landbouweducatie, hoevetoerisme en zorgboerderijen. Wat dit laatste betreft, is de regeling waarbij een dagvergoeding van 40 euro wordt toegekend aan landbouwers die op hun bedrijf een zorgbehoevende opvangen en begeleiden definitief rond. De maatregel wordt op een studiedag op 1 december 2005 in het Vlaams Parlement voorgesteld.

2.10. Zeevisserij

Opmerkingen en vragen van de leden

Verwijzend naar de titel in de beleidsbrief, stelt de heer *Jul Van Aperen* dat het in verband met de zeevisserij inderdaad geen zin heeft een leuke band te herstellen als de weg bezaaid is met punaises. Ofwel moeten dan de punaises opgeruimd worden ofwel moet het voertuig voorzien worden van volle banden. De vraag is of er mogelijkheden zijn om een oplossing te bieden aan de problemen van de visserijsector. Er is het probleem van de quota. In december 2005 zal geweten zijn welke de nieuwe quota zijn. Pas dan kan verder gegaan worden met het beleid. Verder zijn er de hoge energieprijzen. Dit is geen specifieke situatie maar een wereldwijde marktsituatie. Laten de Europese regels toe om steun te verlenen?

Wat quota betreft, zal het al een huzarenstuk zijn om te houden wat nu verworven is, vermits de vangstmogelijkheden de eerstkomende jaren naar verwachting zullen dalen. Maar het weerhoudt de minister er anderzijds niet van om te pleiten voor een verhoging van de vangstmogelijkheden per vaartuig. Het is nog maar de vraag hoeveel reders bereid zijn om zulke dure investeringen – zelfs met steun van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserijen en aquicultuursector (FIVA) – aan te gaan? Gelukkig voor de moedigen onder hen staat een aantal vissers te trappelen om vervroegd te kunnen uitreden, zodat een aantal schepen kan gesloopt worden en de quota herverdeeld. Maar wordt voor hen federaal een VUT-regeling voorzien? Of, zo neen, is de minister van plan om ook voor hen een VUT-regeling te bepleiten?

Het onderzoek naar energie-efficiëntere en selectievere vistechieken verdient volgens de heer Van Aperen sowieso aanbeveling, maar het verhelpt niets aan

het basisprobleem van de quota. Integendeel, hoe doelgerichter men kan vissen, hoe sneller dat kan en hoe meer men dreigt de quota te overschrijden.

Er zijn ook heel wat Nederlandse reders die een invloed hebben op de Vlaamse zeevisserij. Hoe sterk is hun impact? Hoeveel boten zijn al in handen van Nederlandse reders en hoe vertaalt zich dat in de samenstelling van de bemanning? Welke invloed heeft dit op de aanvoer in onze Vlaamse vissershavens en de visverwerkende nijverheid in het Vlaamse hinterland.

Wordt in de visserijsector extra belang gehecht aan nieuwe projecten zoals oester- en mosselkweek of aquicultuurprojecten met zalm of forel. Krijgt het FIVA veel aanvragen voor dergelijke projecten en worden ze vanuit de Vlaamse overheid aangemoedigd?

De heer *Jef Tavernier* is van mening dat er discussie kan zijn over de wetenschappelijke studies over de visbestanden maar er moet toch rekening mee worden gehouden. Het gaat ook over het bestaan van de zeevisserij op de lange termijn. Er moet gezocht worden naar een moeilijk evenwicht inzake quota. Een bepaalde sloopregeling zal vermoedelijk noodzakelijk zijn.

De boomkorvisserij vergt niet alleen veel energie maar staat ook ter discussie wegens de manier van vissen waarbij de bodem wordt omgewoeld. De heer *Tavernier* meent dat hij als toenmalig minister een proefproject heeft ondertekend in verband met lijnvisserij. Hij vraagt naar de stand van zaken van dit en andere alternatieve projecten voor duurzame zeevisserij.

Volgens de heer *Frans Wymeersch* zijn voor de zeevisserij een aantal acties voorzien op korte en middellange termijn. Hij verwijst naar de tussenkomsten in het verleden van de heer *Sintobin*. In de beleidsbrief is wel niets terug te vinden over het aantal stoomdagen, noch over een specifiek beleid voor de garnaalvisserij, noch over acties voor het zwaar onder druk staande visserijonderwijs.

Antwoord van de minister

De *minister* is van mening dat bij de beoordeling van de huidige toestand men moet vertrekken van twee vaststellingen. Ten eerste worden de TAC's (totally allowed catches) voor de visserij vastgelegd

op de Europese Visserijraad in december 2005. Het is inderdaad juist dat de verwachtingen voor bepaalde soorten in bepaalde visserijgebieden niet gunstig zijn. Gezien de afspraken gemaakt op de VN-top over duurzame ontwikkeling van Johannesburg in 2002 om tegen 2015 de MSY (maximum sustainable yield) te halen, verwacht de minister eerlijkheidshalve dat de TAC's ook de eerst komende jaren nog zullen dalen.

Ten tweede zullen de energieprijzen allicht nooit meer terugkeren naar het niveau van enkele jaren geleden. Bovendien is de omschakeling op korte termijn naar energiebesparende vaartuigen en technieken voor een aantal reders niet haalbaar.

Gegeven die twee elementen kan op korte termijn de vloot alleen maar rendabel worden gehouden door er voor te zorgen dat er per vaartuig meer gevangen kan worden. Er moet dus nagegaan worden of een sloopregeling nuttig is zodat een aantal vaartuigen uit de vaart kan genomen worden en de resterende vaartuigen de vrijkomende quota opvissen.

De quota zullen inderdaad de grenzen bepalen waarbinnen moet gewerkt worden. De minister zal blijven ijveren om die grenzen zo ruim mogelijk te houden.

Wat het niveau van de quota echter ook is, er moet meteen ook structureel gewerkt worden waarbij enerzijds werk gemaakt wordt van het zo optimaal benutten van de toegewezen vangsthoeveelheid en waarbij anderzijds de visserij efficiënter en duurzamer moet worden.

Er zal een ruimer Vlaams actieplan moeten worden gemaakt in het kader van het te verwachten Europees beleid. Dit plan, dat wordt opgesteld in samenspraak met de sector, is reeds volop in de maak.

Een VUT-regeling is momenteel niet aan de orde. Er stelt zich in de visserij ook helemaal geen probleem van een vertraagde generatiewissel. Er is wel het probleem van de bemanning die als loontrekkenden van dergelijke regeling niet kunnen genieten. Tenslotte lijkt het mij een illusie dat ook maar één reder zijn vaartuig uit de vaart zal nemen omwille van een VUT-regeling. De vergoeding is daarvoor veel te beperkt.

De zorg over de Nederlandse invloed is ook de zorg van de minister. Er zijn momenteel een twintigtal vaartuigen in Nederlandse handen. Ze zijn in hoofdzaak bemand door Nederlanders. Uiteraard heeft dit een negatieve invloed op de havens en de visverwerkende nijverheid. De minister beschikt in het eenge-

maakte Europa evenwel over weinig mogelijkheden om hiertegen iets te doen. Via de verplichte economische band wordt geprobeerd de negatieve gevolgen te milderen. In het besluit op de visvergunningen dat de Vlaamse Regering inmiddels reeds principieel goedkeurde, wordt die band nog versterkt.

Hoewel het CLO al geruime tijd onderzoek doet naar nieuwe mogelijkheden zoals oester- en mosselkweek en aquicultuurprojecten, was de interesse vanuit de sector erg beperkt tot onbestaande. De recente evoluties in de sector hebben hierin duidelijk verandering gebracht en zowel vanuit het onderzoek als vanuit het investeringsbeleid (FIVA) ondersteunt de Vlaamse overheid voor zover mogelijk de projectvoorstellen en -ideeën.

De bemerking van de heer Tavernier over de boomkorvisserij is volgens de minister terecht. Hij herinnert eraan dat hij dit ook al publiekelijk heeft gezegd. Er is toen weinig tegenspraak gekomen vanuit de sector wat er op wijst dat ook de sector overtuigd is dat er zich een probleem stelt. Het probleem met alternatieve projecten zoals de lijnvisserij, de bordenvisserij en de pulskor, is dat die vaartuigen voor de boomkorvisserij er nu eenmaal zijn. Het ombouwen ervan voor die alternatieve visserijmethodes vergt zware investeringen, zoniet zelfs nieuwe vaartuigen. Toch is dit de richting die de visserij uit moet gaan, maar ondertussen moet en kunnen ook binnen de bestaande boomkorvisserij minder energieverblindende en selectievere vistechnieken geïntroduceerd worden.

Wat de bemerkingen van de heer Wymeersch betreft over de visserij, moet het duidelijk zijn dat niet alles waarmee de minister en de administratie bezig zijn in de beleidsbrief is opgenomen. De minister verzekert de heer Wymeersch dat hij blijvend aandacht heeft voor het probleem van de stoomdagen. Op de Visserijraad van november 2005 heeft de minister de Raad en de Europese Commissaris voor Visserij, de heer Borg, op het probleem gewezen. Het is wachten op de Visserijraad van december 2005 om te kijken wat de resultaten zijn. De minister zal alles in het werk stellen om resultaten te boeken maar dit is ook afhankelijk van de Europese Commissie en de andere lidstaten.

Er wordt een project in verband met de garnaalvisserij ondersteund.

Er is recent nog een overleg geweest tussen de leiding van het nieuwe Maritiem Instituut in Oostende en het kabinet over de inhoud van het visserijonderwijs. De minister voegt hieraan toe dat de realiteit echter

onder ogen moet gezien worden. Op een ogenblik dat er nog enkele tientallen leerlingen in het visserijonderwijs zijn, moeten er extra inspanningen gebeuren voor de bewustmaking dat er nog toekomstkansen zijn in de visserij, en voor een zo efficiënt mogelijke aanwending van de middelen voor zeevisserijonderwijs. Tot slot moet er voor gezorgd worden dat het visserijonderwijs functioneert op een schaalgrootte waar de pedagogische randvoorwaarden aanwezig zijn om te spreken van een echt specifiek visserijonderwijs dat resultaten kan boeken.

2.11. *Suikerproblematiek*

De heer *Karlos Callens* waarschuwt dat de landbouwers niet te veel valse hoop mag worden gegeven. Hij verwijst hierbij naar het suikerdossier en de mestproblematiek en de verplichting om het ganse grondgebied van Vlaanderen aan te duiden als kwetsbaar gebied. Hij pleit er in het algemeen voor om in de toekomst proactief op te treden.

De *minister* benadrukt dat België gewogen heeft op het suikerdossier, tot in de Europese Landbouwrapad. Daarvoor werden ad hoc bondgenootschappen gezocht met Duitsland, Nederland en Oostenrijk. Er werd goed samengewerkt om het voorstel van de Europese Commissie fundamenteel te wijzigen ten opzichte van de betoging van de suikerboeren in Ieper in september 2004.

Zo werd ten eerste de overgangsperiode van twee op vier jaar gebracht. Ten tweede is de extra 10 percent flexibiliteit, een extra daling van de prijs die werd voorzien, geschrapt. Ten derde zijn de exportmogelijkheden niet aan banden gelegd. Ten vierde werd een fundamentele verbetering aangebracht aan de combinatie prijsdaling en compensatie. Dit mildert de zware prijsdaling. Een prijsdaling in 2006 van 20 percent die voor 64 percent wordt gecompenseerd, betekent een reële prijsdaling van ongeveer 7 percent. Dit is nog een belangrijke prijsdaling maar is toch iets beter dan de uitgangssituatie. Ten vijfde is de halftijdse herziening geschrapt waardoor er een zekerheid is voor de komende tien jaar.

De *minister* is ervan overtuigd dat de suikerbietensector in België en Frankrijk en wellicht ook Duitsland en Nederland, een toekomst heeft. De zware klappen zullen vallen in Spanje, Portugal, Griekenland, Italië en wellicht Polen en Ierland. In onze regio zal de afgesproken regeling hard aankomen, zeker voor gezinsbedrijven die kleine arealen telen.

Er werd gewerkt in dialoog met de suikersector. Die erkent dat er resultaten werden geboekt, wetende dat de WTO-afspraken was dat de exportrestituties moesten verminderd worden. De *minister* begrijpt dat de derdewereldproducenten ontgoocheld zijn omdat zij ondermeer deze compensatie niet krijgen.

De *minister* merkt ten opzichte van de heer Callens op dat hij bij de Rondetafelconferentie over bio-brandstoffen in maart 2005, ook al stelde dat van dit dossier geen wonderen mogen verwacht worden. De grote suikerrietplantages in Brazilië zullen wellicht beter gewapend zijn om biobrandstof te produceren.

De *minister* is ervan overtuigd dat de waarheid zeggen aan de boeren het meest loont. Uit contacten met landbouwers in de streek meent de *minister* op te maken dat ze niet geheel ontevreden zijn. Zij appreciëren de geleverde inspanningen.

De heer *Karlos Callens* treedt de *minister* bij dat er een toekomst is voor de suikerbietensector. Hij heeft vernomen dat Vlaanderen over kwalitatief gezien de beste suiker beschikt. Hij vraagt of niet kan nagegaan worden bij de afnemers dat voor dergelijke goede suiker geen hogere prijs kan worden gevraagd.

De heer *Joris Relaes* antwoordt dat de bieten een hoog suikergehalte hebben en de rentabiliteit dus zeer hoog is maar betwijfelt of er nog een kwaliteitsverschil is na de raffinage. De *minister* zal dit laten nagaan.

2.12. *Mestproblematiek*

De heer *Bart Martens* vindt het noodzakelijk dat er een sensibiliseringsbeleid wordt gevoerd naar landbouwers die het goed doen en om anderen aan te zetten het beter te doen. Dit zal alleszins niet meer lukken in het al dan niet aanduiden van een zone als kwetsbaar gebied. Er kan echter wel nagedacht worden over het al dan niet toekennen van derogaties. Momenteel is het zo dat een ruime afbakening van Vlaanderen als kwetsbaar gebied geen soelaas heeft gebracht op het vlak van het bereiken van de milieukwaliteitsdoelstellingen. Ook in West-Vlaanderen waarvan het grootste deel van het gebied als kwetsbaar is aangeduid, werd in ongeveer 67 percent van de meetpunten de norm overschreden. Het aanduiden van een landbouwareaal is blijkbaar een noodzakelijke maar niet voldoende voorwaarde om te komen tot een goede waterkwaliteit. Daarom vraagt de heer Martens om die soepelere derogatienormen

die nu overal worden toegepast, in de toekomst alleen toe te passen in die gebieden waar wordt bewezen dat de doelstelling wordt gehaald. Zo blijft een stimulans overeind voor de landbouwers.

De heer Martens vraagt welke gevolgen het uitblijven van een mestactieplan kan hebben op de EU-middelen voor het plattelandsontwikkelingsprogramma. Dit plattelandsontwikkelingsprogramma is essentieel om binnen de landbouwsector initiatieven op het vlak van de verbreding van de landbouw te gaan ondersteunen. Het zou een ramp zijn als hiervoor de geldkraan wordt dichtgedraaid. Het zijn net deze landbouwers die een extra maatschappelijke meerwaarde creëren en die steun genieten vanuit dit programma door beheersovereenkomsten, steun voor zorgboerderijen, hoevertoerisme enzovoort. De heer Martens vraagt of de minister hier een betere kijk op heeft. Zal er nog voldoende tijd zijn om de wetgeving bij te sturen zodat er geen sancties volgen?

Antwoord van de minister

De minister verwijst naar de nota die op 22 juli 2005 door de ministerraad werd goedgekeurd over de herziening van het mestdecreet. De nota stelt ten eerste dat de Richtlijn onverkort tot resultaten moet leiden. Ten tweede is het van cruciaal belang om zo veel als mogelijk de actoren bij het beleid te betrekken. Er moet een stimulans zijn om mee te werken zodat de landbouwer de vruchten kan plukken van positieve resultaten.

De minister antwoordt verder dat het alternatief voor de flexibele kaarten is opgenomen in de nota van 22 juli 2005. Daaraan wordt nu volop verder gewerkt. Er wordt nagegaan welke stimulansen kunnen ingevoerd worden. Derogatie is een mogelijkheid. Op dit moment bestaat een derogatieregeling die destijds is meegedeeld aan de Europese Commissie. Vooral eer deze piste verder te bewandelen, had de minister graag vernomen wat de visie is van de Europese Commissie hieromtrent. Het heeft nu geen zin om vlug een nieuw mestdecreet uit te werken. Het moet de bedoeling zijn om een regeling uit te werken die stand houdt op lange termijn.

Het huidige PDPO loopt nog tot en met 2006. Deze middelen worden gewoon ter beschikking gesteld en komen niet in gevaar. Een ander verhaal zijn de middelen voor het PDPO 2007-2013. Er is door de Europese Commissie gezegd, en niet voor de eerste maal, dat deze middelen niet zo maar zullen worden vrijge-

geven als de Nitraatrichtlijn van 1991 niet wordt uitgevoerd. De minister is zich hiervan zeer goed bewust en dit werd ook zo meegedeeld aan de landbouworganisaties. Deze middelen, vermoedelijk ongeveer 200 miljoen euro, mogen niet in gevaar worden gebracht want ze zijn zeer belangrijk voor de sector.

2.13. Landbouw en ruimtelijke ordening

De heer *Jef Tavernier* vraagt, voor wat betreft de verwerking en de pogingen van landbouwers om een zekere waarde aan hun producten toe te voegen door het ontwikkelen van eigen activiteiten, om dit in zekere zin ruimtelijk te ordenen. Hij denkt bijvoorbeeld aan de glastuinbouw. Het kan niet de bedoeling zijn om her en der nieuwe serres te zetten. Het is de heer Tavernier tevens meermaals opgevallen dat bijvoorbeeld in West-Vlaanderen ergens te velde een landbouwactiviteit met een zekere industriële productie werd opgestart, zonder dat bijvoorbeeld de nodige wegeninfrastructuur voorhanden is. Dergelijke paragrarische activiteiten moeten ruimtelijk geordend worden.

De minister is net zoals de heer Tavernier voorstander van een goede ruimtelijke ordening binnen land- en tuinbouw. Hij heeft vijf locatiestudies gefinancierd om in vijf glastuinbouwconcentratiegebieden aan te geven waar ruimtelijk gezien de grootste potenties zijn voor glastuinbouw. Deze studies werden als insteek meegegeven aan minister Van Mechelen, die op basis hiervan hopelijk vrij vlug werk kan maken van het aanduiden van geschikte locaties voor glastuinbouw in de ruimtelijke uitvoeringsplannen. Dit is dringend noodzakelijk indien men gelijke tred wil houden met de evoluties in Nederland. Op vraag van de heer Jos De Meyer naar de locaties van de glastuinbouwconcentratiegebieden antwoordt de minister dat het gaat om Sint-Katelijne-Waver, Gent, Hoogstraten, Beveren-Hamme en Roeselare. Het werken met deze concentratiegebieden betekent niet dat er op andere plaatsen geen glastuinbouw mogelijk is. Het gaat om een tweesporenbeleid.

2.14. Respect voor de land- en tuinbouwers

De heer *Jul Van Aperen* verwijst naar een passage op bladzijde 3 van de beleidsbrief: "Ons landbouwbeleid wil kansen geven aan ondernemende land- en tuinbouwers, dat wil zeggen in volle vertrouwen hun de nodige ruimte geven voor een verantwoordelijke

bedrijfsvoering. Dit houdt o.a. in dat het overheids-optreden vertrekt van respect voor boer en tuinder, [...], begrip ook voor fouten.” Wat moet onder dit laatste, “begrip voor fouten”, worden begrepen?

Op bladzijde 6 van de beleidsbrief staat: “Onverminderd de inspanningen uit het verleden, moet ook de overheid inspanningen blijven leveren om de land- en tuinbouwers op een meer professionele doch respectvolle manier te benaderen met het oog voor de reële ondernemersnoden.” Ook hier stelt de heer Van Apeeren de vraag naar wat hier wordt bedoeld en wat er mogelijk is fout gegaan in het verleden? Het geeft de indruk dat in het verleden niet op een respectvolle manier met de land- en tuinbouwers werd omgegaan.

De *minister* wijst erop dat hij in zijn beleidsnota de administratie oproept om respectvol om te gaan met land- en tuinbouwers. Dit zou trouwens met alle doelgroepen het geval moeten zijn. De minister legt hierop de nadruk omdat uit een recente studie van het Steunpunt voor Duurzame Landbouw (STE-DULA) blijkt dat de land- en tuinbouwers dit als één van de grootste knelpunten zien waarmee ze worden geconfronteerd. Vanuit een schrijnend gebrek aan kennis van de landbouwpraktijk ontstaan er dikwijls onnodige, grote communicatiestoornissen tussen landbouwers en overheidsinstanties.

2.15. *Andere thema's*

Opmerkingen en vragen van de leden

De beleidsbrief maakt volgens mevrouw *Tinne Rombouts* ook een kleine sprong naar het Mestactieplan en de afbakening van agrarische structuur. Deze dossiers behoren niet rechtstreeks tot de bevoegdheid van de minister, maar anderzijds hebben zij wel een grote impact op de land- en tuinbouwsector. Het afgelopen jaar werd bewezen dat de minister ook deze dossiers ter harte neemt. Mevrouw Rombouts drukt de wens uit dat de minister deze dossiers niet loslaat.

De heer *Karlos Callens* stelt dat fruitboeren en tuinbouwers belang hebben bij een goede bestuiving van hun planten. Hij vraagt of hieromtrent bijzondere initiatieven worden genomen om de bijen- of hommehouderij aan te moedigen? In het verleden werd dit vaak opgelost door onderlinge afspraken tussen fruittelers en tuinbouwers enerzijds en imkers ander-

zijds. Maar de imkerpopulatie is sterk aan het verouderen.

De heer *Jef Tavernier* vraagt of en hoe het provinciaal landbouwbeleid is afgestemd tussen de provincies onderling maar ook met het landbouwbeleid van de Vlaamse overheid.

De heer *Frans Wymeersch* stelt dat de beleidsbrief voortvloeit uit de beleidsnota en in wezen weinig nieuwe zaken bevat. De hoge verwachtingen over het nieuwe landbouwbeleid zijn een beetje getemperd. Uit de beleidsbrief blijkt een zeker conservatisme: behouden wat er is, met eventueel een kwalitatieve verbetering.

Er wordt terecht gepleit voor een zekere diversificatie en er is de zeer terechte, bijzondere aandacht voor jongeren. Ondanks het hoofdstuk over landbouwonderwijs, ontbreekt het volgens de heer Wymeersch aan initiatieven in het onderwijs, te beginnen bij het basisonderwijs, om het imago van de landbouw te verbeteren. Bij heel wat kinderen is de landbouw onbekend en het spreekwoord zegt dat onbekend onbemind maakt. Ook gelijkaardige imagobevorderende initiatieven naar de media zijn noodzakelijk: in de media komt de land- en tuinbouwsector structureel te weinig aan bod.

Er zijn twee zaken die volgens de heer Wymeersch belangrijk zijn voor de ontwikkeling van de Vlaamse landbouwsector: het nieuwe MAP en de afbakening van de agrarische structuur. Vooral het laatste is belangrijk voor de rechts- en bestaanszekerheid van de landbouw.

De minister heeft gewezen op het feit dat door de trager werkende Waalse overheid de MTR-implementatie mogelijk vertraagd wordt. Als dit zo is, meent de heer *Jos De Meyer* dat moet bekeken worden hoe hieraan kan worden verholpen. Het is onaanvaardbaar dat de Vlaamse landbouwsector door deze vertraging problemen zou ondervinden gezien de uitzonderlijke inspanningen van de administratie en het feit dat de landbouwsector sterk werd gemotiveerd en gesensibiliseerd om hieraan mee te werken.

Antwoord van de minister

De imkers worden volgens de *minister* flink ondersteund vanuit het budget naschoolse landbouwvorming. Er is steun voorzien voor cursussen voor beginnende maar ook voor ervaren imkers.

Het provinciaal en het Vlaams landbouwbeleid zijn sterk op elkaar afgestemd. De minister overlegt regelmatig met de vijf bestendig afgevaardigden die bevoegd zijn voor landbouw en platteland. Een resultaat van dergelijk overleg is bijvoorbeeld de cofinanciering met Vlaamse en provinciale middelen van de nieuwe proeftuin in Sint-Katelijne-Waver.

Inzake het basisonderwijs stelt de minister dat een aantal van de projecten die gefinancierd zullen worden vanuit de middelen bestemd voor landbouwenducatie, gericht zijn op het basisonderwijs.

3. Moties van aanbeveling

Door de heren Wymeersch en Sintobin en door de meerderheid wordt een motie van aanbeveling aangekondigd over de beleidsbrief (*Parl. St.* VI.Parl. 2005-06, nr. 536/2 en 3).

De verslaggevers,

De voorzitter,

Karlos CALLENS

Jos DE MEYER

Jef TAVERNIER

BIJLAGE

Uitgaven Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling boekjaar 2005

Uitgaven PDPO boekjaar 2005

Uitbetalingen
boekjaar 2005
VLAAMS GELD

Uitbetalingen
boekjaar 2005
EUROPEES
GELD

			Uitbetalingen boekjaar 2005 VLAAMS GELD	Uitbetalingen boekjaar 2005 EUROPEES GELD
050401014000002	B01-4000-002	Steun aan de investeringen in de landbouw	26.664.213	8.884.769
050401024010002	B01-4010-002	Steun aan de installatie in de landbouw - vestiging jonge landbouwers	3.851.959	3.851.959
		Steun voor bio, demo en voorbeeldbedrijven	472.984	480.435
		BG - steun voor opleiding	2.416	2.416
		LTV - steun voor opleiding	1.820.862	1.518.253
050401034020002	B01-4020-002	Opleiding	2.296.362	2.001.105
050401064040052	B01-4040-052	Steun landbouwbedrijven in probleemgebieden en gebieden met specifieke beperkingen op milieugebied	175.924	175.924
		Perceelsrandenbeheer	91.431	102.389
		Botanisch beheer	261.240	339.453
		Vermindering bemesting tov bemestingsnorm "kwetsbaar gebied water"	3.602.674	3.523.360
		Waldevogelbeheer	58.262	73.402
		Kleine landschapselementen	53.413	64.654
		Groenbedekking - nieuw regime	3.774	4.250
		Mechanische onkruidbestrijding - nieuw regime	1.053.564	1.580.347
		Vermindering gewasbeschermingsmiddelen ... sierteelt - nieuw reg.	25.458	30.230
		Steun voor de bedrijfsgebonden teelt van plantaardige eiwitten	216.338	324.507
		Instandhouding van de genetische diversiteit - nieuw regime	147.927	217.996
		Steun reconversie varkenshouderij naar de biologische productiewijze	3.610	1.364
		BM - biologische landbouw	330.302	363.621
		BM - pflvruchten	499.790	542.525
050401084050052	B01-4060-052	Milieumaatregelen in de landbouw (nieuw regime)	6.347.781	7.168.117
		Groenbedekking-oud regime	211	348
050401074051002	B01-4061-002	Milieumaatregelen in de landbouw (oud regime)	211	348
050401094060002	B01-4060-002	Steun verbetering verwerking en afzet land- en tuinbouwproducten	2.102.551	7.831.424
050401114070052	B01-4070-052	Bosbouw (nieuw regime, art. 31)	159.661	154.684
050401114071052	B01-4071-052	Bosbouw (nieuw regime, andere)	627.680	407.453
		Steun voor bebossing - oud regime	55.682	55.735
		BM - bebossing	0	0
050401104072002	B01-4072-002	Steun voor bebossing	55.682	55.735
050401124080152	B01-4080-152	Steun voor de afzet van kwalitatief landbouwproducten	119.837	190.356
		Provinciale plattelandsontwikkelingsprogramma's	36.902	93.036
050401124080202	B01-4080-202	Diversificatie van de bedrijvigheid in de landbouw, aanverwante activiteiten	36.902	93.036
		Dienstverlenende instanties voor basiszorg van plattelands economie & bevolking - provinciale plattelandsontwikkelingsprogramma's	209.485	518.870
		BM - bedrijfsleidingsdiensten	335.888	111.963
050401124081002	B01-4081-002	Dienstverlenende instanties voor basiszorg van platt.econ. & bevolking	545.373	630.832
050401124081052	B01-4081-052	Dorpsvernieuwing en -ontwikkeling en bescherming van het landelijk erfgoed	749.963	1.409.716
		Provinciale plattelandsprojecten	68.680	171.700
		Ruilverkaveling	2.831.143	859.957
		Landinrichting	72.667	33.031
		Natuurinrichting	73.337	24.446
		Regionale landschappen	890.245	296.846
050401124081152	B01-4081-152	Milieubehoud in samenhang met land, bosbouw, landschapsbeheer	3.938.073	1.384.979
		VLIJ - overgangsmaatregelen	5.559.576	2.486.875
		BM - bedrijfsleidingsadviezen en bedrijfseconomische boekhouding	23.228	7.743
050401134092002	B01-4092-002	Overgangsmaatregelen	6.582.804	2.494.617
		TOTAAL	53.242.974	36.735.055